

Denkwerk

Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven
Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

SOK

STUURGROEP

VOORZITTER

T.BREULS, BOVENSTRAAT 28,
3770 KANNE/RIEMST (B), 09-3212454059.

LEDENACTIVITEITEN

J.SILVERTANT, JACOB CANISSTRAAT 2-H,
6521 HL NIJMEGEN, 080-222695.

SECRETARIAAT

A.SCHEIEN, PARALLELWEG 17 AI,
6501 XX VALKENBURG, 04406-12665.

MATERIAALBEHEER EN ONDERHOUD

H.M.A.BOCHMAN, SPECIEDONK 8,
6218 GH MAASTRICHT, 043-433355.

VERGUNNINGENBELEID

E.DE GROOD, KWINTEN 45,
3790 ST.MARTENSVUEREN (B), 043-293067 N.H.M.

BUITENLAND

J.ORBONS, PIUS XII STRAAT 14,
6247 AW GRONSVELD.

U I T N O D I G I N G

Aan de leden van de Studiegroep onderaardse kalksteengroeven

Hierbij wil ik U uitnodigen voor een ledenavond op vrijdag
23 november aanstaande in het Natuurhistorisch museum te
Maastricht. Aanvang 20.00uur.

Het eerste deel van de avond wordt verzorgd door Dhr.B.Schaap
van het Studiecentrum Prehistorische Kunst.

Dhr.Schaap houdt zich momenteel bezig met onderzoek naar prehis-
torische grot-en rotskunst in het Tassili gebied in de Sahara.
Het Studiecentrum Prehistorische Kunst verzorgd cursussen in
Maastricht voor geïnteresseerden. Deze cursussen zijn bedoeld
voor mensen die op eigen gelegenheid de grot-en rotskunst in
Frankrijk willen bezoeken.

De lezing van Dhr.Schaap zal over zijn recentelijk onderzoek
in die Sahara.

Het tweede deel van de avond zal bestaan uit een dialezing van
T.Breuls over de werkzaamheden in de St.Pietersberg dit jaar.
De benodigde dia's worden hiervoor beschikbaar gesteld door
O.Hensing en L.Walschot.

Voorts wordt iedereen die hier ook nog materiaal van heeft
verzocht dit vooral niet thuis te laten.

Tot slot zal, als er nog tijd over schiet, deel drie uit de
videoserie over het ontstaan van fossielen gedraaid worden.

Voorstellen voor de invulling van toekomstige ledenavonden
kunnen nog altijd gedeponereerd worden bij ondergetekende.

Tot ziens op 23 november.

Met vriendelijke groeten,

J.Silvertant; ledenactiviteiten SOK.

Verslag van de ledenavond op 21 september j.l.

Spreekers op deze avond waren Ton Breuls, Joep Orbons, Jacco Silvertant en Jacques Diederer met een kleine mededeling over grotten en bier. Joep hield een dialezing over het tweede internationaal symposium in Parijs in 1986. Leuke opname's van ondergronds Parijs en zeer macabere beelden van de Parijse catacomben waar 6 miljoen Parijzenaren liggen opgestapeld.

Ton hield een lezing over het stuk gangenstelsel onder de Misweg in Zussen (B) hiermee inspelend op de actualiteit. Negen huizen aan de oppervlakte dreigen in te storten als het gangenstelsel nog slechter wordt. Ton was er onlangs nog samen met Berno Huls geweest en had dus de kans nog om foto's te maken. De gemeente Riemst wil het gedeelte onder de Misweg namelijk laten volstorten waarmee dit stuk voorgoed verdwijnt.

Jacco hield een dialezing die als titel meekreeg "Een fotografische wandeling door en langs de groeven van het Geuldal". Fraaie opname's van het ondergronds groevenlandschap.

Jacques kwam tot slot nog met een flesje Pilsener Urquell aanzetten waarvan hij te weten was gekomen via een t.v.documentaire, dat dit bier in Tsjechoslowakije rijpt in ondergrondse opslagplaatsen in het kalksteenmassief. Na het flesje grotendeels geledigd te hebben schenkt hij het aan Joep vanwege diens betrokkenheid met buitenlandse zusterverenigingen.

Ledenmutaties:

W.Vroomen

Landvoogdstraat 77

Heerlen tel.045-742216

J.Bindels

Heiligenbergstraat 60

Bunde tel.045-646577

J.Orbons

Pius XII straat I4

6247 AW Gronsveld

Bezoek van een delegatie Fransen aan de Valkenburgse groeven

In het weekend van 6 en 7 oktober heeft een delegatie uit de Franse plaats Issy-les-Moulineaux een bezoek gebracht aan de groeven van Valkenburg. Lange tijd geleden heeft de plaatselijke groevenstudievereniging reeds aan Eef Smitshuysen en mij gevraagd of een delegatie eens mocht komen kijken hoe een groeve toeristisch benut kan worden. In de stad Issy-les-Moulineaux, een stad tussen Parijs en Versailles, zijn namelijk ook uitgestrekte ondergrondse groeven. Deze worden bedreigd door vandalisme, instortingen en afgravingen. Ze worden alleen maar gebruikt als opslagplaats en voor de rest zijn ze een blok aan het been. Om deze groeven nu een nuttig doel te geven, om daarmee hun voortbestaan zeker te stellen, kwam een groep van ca. 50 personen kijken hoe zoiets in Valkenburg is aangepakt. Deze groep bestond enerzijds uit leden van het gemeentebestuur, openbare en culturele werken en anderzijds uit leden van onze zusterstudievereniging uit Parijs en omgeving.

Tijdens hun bezoek heeft de groep een bezoek gebracht aan de Gemeentegrot, de Katacomben, het ondergrondse restaurant van de Steenkolenmijn, de Geulhemmergroeve en het nieuwe mergelmuseum in het Sprookjesbos.

In de Gemeentegrot werd de groep rondgeleid en daarna officieel ontvangen door een afvaardiging van de Gemeente Valkenburg aan de Geul. Tijdens de rondleiding werd de groep Fransen steeds kleiner als gevolg van hun wilde enthousiasme en bewondering voor de vele tekeningen en muurschilderingen. Zo gebeurde het dat de gids op een gegeven moment nagenoeg alleen stond en dat de Franse gasten "overall" door het gangenstelsel zworven. Met veel moeite hebben we ze weer bij elkaar weten te brengen, maar de lokroep van de tekeningen en gangen deed menigeen besluiten een uitbraakpoging te doen om de rest van de groeve te verkennen, dit natuurlijk tot een terecht ongenoegen van de gids.

De officiële ontvangst in de ruimte in de Gemeentegrot was een passend begin voor dit studieweekend.

Het gedrag tijdens het bezoek aan de Katacomben was vergelijkbaar met dat in de Gemeentegrot. De Franse delegatie heeft zowat ieder plaatsje in de Katacomben op eigen gelegenheid bezocht.

Waar de Fransen wel voor te vinden waren, was het gezamenlijk diner in het ondergrondse restaurant van de Steenkolenmijn. Hier werd een uitgebreide maaltijd genoten, af en toe onderbroken door een snel bezoek aan de museum winkel.

In de Geulhemmergroeve werd de groep los gelaten op de ondergrondse schuilkerk en de grotwoningen. Dit was de mooiste plaats die ze ondergronds te zien kregen, wat gewaardeerd werd met menig kilometer film. Laat op de avond werd de terugreis naar hotel en pension aanvaard.

De volgende morgen werd na het ontbijt een bezoek gebracht aan het nieuwe mergelmuseum in de Hoorensberg onder het Sprookjesbos. Hier werd de rondleiding verzorgd door onze voorzitter Ton Breuls. Dit was voor onze Franse gasten de eerste keer dat weekend, dat ze een rondleiding kregen in hun eigen taal. Dit, gecombineerd met een schitterend museum, was de climax van het weekend. Voor enkele leden van de delegatie was het museum nog niet groot genoeg. Zij zochten op slinkse wijze hun heil in het gedeelte achter het museum, maar stuitten daar op enkele SOK-leden, waaronder Jacques Diederens, die daar aan het meten waren. Tot grote teleurstelling van de groep "ontsnapte" Fransen werden ze meteen terug gestuurd naar het publieksgedeelte van het museum.

Het bezoek kan in zijn geheel als geslaagd genoemd worden. De delegatie heeft de plaatsen bezocht die voor hun doel het meest geschikt waren. Daar hebben ze een uitgebreide studie van gemaakt. Het deel van de groep, dat was meegemaakt om foto's te maken heeft die foto's (vaak tot ongenoegen van de begeleidende gidsen) ook gemaakt, alhoewel er hierdoor van een groepsgewijze rondleiding eigenlijk geen sprake meer was. Voor ons als berglopers is wel begrijpelijk, maar voor de gidsen was het totaal nieuw en een ramp om met een stel rondwalende Fransozen een rondleiding te doen. Misschien een morele tip voor de toekomst. Brengt Uw gids niet in verlegenheid en blijf bij de groep, hoe moeilijk dat soms ook moge zijn.

De contacten tussen hun en onze studievereniging zijn door dit bezoek in ieder geval wel weer steviger geworden en een stuk breder.

Joep Orbons

Issy les Mouligneaux wil eigen grottenstelsels beter benutten

Fransen bekijken grotexploitatie in Valkenburg

D.L. Odigo

Van onze verslaggever
VALKENBURG De Gemeentegrot in Valkenburg was afgelopen zaterdagmiddag even 'La Grotte Communale'. Een uitgebreide delegatie - vijftig personen sterk - uit het Franse Issy les Mouligneaux, een voorstad van Parijs, dwaalde vol bewondering door de kilometers lange gangen van de grot. En wethouder René Simoons van Valkenburg kwam handen, voeten en Franse woorden tekort om de tientallen vragen van de nieuwsgierige Fransen te beantwoorden.

Het gezelschap uit Issy les Mouligneaux was niet zomaar voor een gezellig dagje uit naar Valkenburg gekomen. In de omgeving van het Franse stadje, het gebied tussen Parijs en Versailles, liggen ook uitgebreide grottenstelsels. Eeuwenlang is daar kalksteen, gips en zandsteen gewonnen voor de bouw van woningen en pa-

leizen. Veel van die stelsels begonnen te vervallen en dreigen verloren te gaan.

Nieuwe functie

Het gemeentebestuur van Issy les Mouligneaux is druk bezig dat te voorkomen. Het wil de grotten, met hun natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarde,

zo veel mogelijk behouden. Dat kan vaak alleen door ze een nieuwe functie te geven. In Valkenburg hebben de grotten al vele decennia een culturele en toeristische functie en dat wilden de Fransen wel eens van dichtbij bekijken.

De contacten tussen Valkenburg en Issy les Mouligneaux

zijn gelegd door Paul Orbons en Eef Smutshuysen van de Limburgse Studiegroep Ondaarnde Kalksteengroeven. "De laatste jaren heeft onze studiegroep steeds meer internationale contacten gekregen", zegt Orbons. "De belangstelling voor het behoud en het bestuderen van onderaardse groeven neemt voortdurend toe. Niet alleen in Nederland, België, Duitsland en Frankrijk, maar ook in bijvoorbeeld Engeland, Italië en Tsjechoslowakije."

Verwaarloosd

De grotonderzoekers komen regelmatig bij elkaar over de vloer, en daarbij komen de meest uiteenlopende problemen aan de orde. Veel grottenstelsels in Europa raken verwaarloosd en dreigen te verdwijnen. Orbons: "Wij proberen dat te voorkomen. Vanuit die optiek zijn de contacten tussen Frankrijk en Issy les Mouligneaux tot stand gebracht. Niet dat alles hier in Valkenburg zo maar

gekopieerd zou moeten of kunnen worden. Maar van elkaar leren, dat kan nooit kwaad."

De Franse delegatie - vertegenwoordigers van het gemeentebestuur, technische en culturele ambtenaren, en de collega's van de Franse grottenstudiegroep - heeft in het weekend een uitvoerig programma afgewerkt. Naast de Gemeentegrot werden ook de catacomben, de Geulhemergroeven in Berg en Terblijt en het nieuwe mergelmuseum in het Sprookjesbos bekeken.

Of het iets opgeleverd heeft? De loco-burgemeester van Issy les Mouligneaux vindt van wel. "We hebben heel wat verschillende vormen van het gebruik van grotten onder ogen gekregen, en veel materiaal verzameld om in eigen huis nader te bestuderen. Voor de toekomst van onze grottenstelsels is dat van groot belang. Zowel van de goede als van de slechte dingen die je elders niet, kun je alleen maar leren."

Nog even dit..... door Joep Orbons

3e internationaal symposium over ondergrondse groeven

"Het" begint een traditie te worden. Deze keer is "het" in Napels.

"Het" belooft weer een zeer interessante bijeenkomst te worden.

"Het" is van 10 t/m 14 juli 1991.

Wat is dat "het"? "Het" is het derde internationaal symposium over ondergrondse groeven. Nadat het eerste symposium door Eef en Margriet Smits huysen in Maastricht gehouden was en het tweede door onze zustervereniging in Parijs is het nu de beurt aan onze Italiaanse zustervereniging Club Alpino Italiano (CAI). Deze CAI is een vereniging die al 120 jaar bestaat en zich bezighoudt met allerlei serieuze "adventure" sporten. Er is dus ook een afdeling kunstmatige grotten zoals de groeven in Italië genoemd worden. Vooral de sectie Napels is erg actief in ondergrondse groeven omdat er in die streek veel gangen, groeven, putten etc. te vinden zijn. Deze zijn heel vaak van Romeinse oorsprong (ditmaal onomstotelijk bewezen).

Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

Woensdagochtend 10 juli 1991	Opening
" middag " " "	Discussie over allerlei zaken betreffende groeven;
Donderdagochtend 11 juli 1991	Officiële opening
" middag " " "	Bezoek aan ondergronds Napels
" avond " " "	Film en dia's;
Vrijdagochtend 12 juli 1991	Discussie over allerlei technische zaken
" middag " " "	Bezoek aan ondergronds Napels
" avond " " "	Voortzetting van discussies;
Zaterdagochtend 13 juli 1991	Voortzetting van de discussies
" middag " " "	Bezoek aan ondergronds Napels
" avond " " "	Film en dia's;
Zondagochtend 14 juli 1991	Voortzetting discussies en afsluiting symposium
" middag " " "	Bezoek aan ondergronds Napels.

Dit is nog een voorlopig programma. Om van de laatste informatie op de hoogte te blijven, zal ik nog regelmatig in deze Sok-info over dit symposium berichten. Mensen die nu al interesse hebben om mee te gaan naar Napels, kunnen zich bij ondergetekende aanmelden. Het liefst zo snel mogelijk, zodat ik iets kan regelen met vervoer. Hoe meer, hoe gezelliger, hoe goedkoper. Mocht er nog iemand vragen hebben, dan kan hij of zij daar altijd bij mij voor terecht.

CONFIDENTIAL

MEMORANDUM FOR THE DIRECTOR, FBI

DATE: 10/10/54

TO: SAC, NEW YORK

FROM: SAC, NEW YORK

SUBJECT: [Illegible]

[The remainder of the memorandum text is illegible due to extreme fading.]

6521 HL - 2H